

Med de foreslåede ændringer udvides denne regel til tillige at omfatte økonomiske interesser, som må forventes ofte at føre til, at der med rimelighed kan rejses spørgsmål om inhabilitet ved udførelsen af ministerens embedspligt.

Økonomiske interesser vil omfatte selskabsinteresser som f.eks. ejerskab af aktier og anparter eller anden form for ejerandel i virksomheder, f.eks. som stille deltager i et interessentskab, men det vil ikke på forhånd være muligt udtømmende at beskrive, hvilke økonomiske interesser der vil kunne blive omfattet af bestemmelsen. Det afgørende vil være, om der er tale om interesser, der må antages at medføre, at der ofte med rimelighed vil kunne rejses spørgsmål om inhabilitet. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis en person, der udnævnes til forsvarsminister, har økonomiske interesser i virksomheder, der producerer våben. Tilsvarende kan en person, der udnævnes til minister for viden og teknologi, hvor ansvaret for it- og teleområdet er placeret, ikke besidde aktier inden for it- og telebranchen. Tilsvarende sammenhæng vil der være mellem posten som kulturminister og aktier inden for mediebranchen og mellem posten som fødevarerminister og aktier inden for fødevarerbranchen.

Det er ministeren selv, der foretager vurderingen af, om ministeren har interesser omfattet af bestemmelsen, som vil skulle afvikles. Dette skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 3, der bl.a. indebærer, at offentligheden får indsigt i, hvilke erhvervsinteresser ministeren har haft forud for sin tiltræden som minister, og hvilke selskabsinteresser ministeren har valgt at beholde.

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke på, at ministre også fremover vil skulle overholde reglerne om speciel inhabilitet, jf. forvaltningslovens regler herom.

Til nr. 3

Den foreslåede § 8 a indebærer, at der indføres en oplysningspligt, for så vidt angår økonomiske interesser og andre erhvervmæssige interesser. Bestemmelsen er inspireret af de tilsvarende regler for kommissærer i Europa-Kommissionen, men lignende regler findes f.eks. i Finlands grundlov.

Bestemmelsen har til formål at afdække eventuelle interessekonflikter og indebærer, at enhver minister senest 14 dage efter sin tiltræden skal give Folketingets Udvalg for Forretningsordenen en redegørelse for sine økonomiske og erhvervmæssige interesser.

Bestemmelsen angiver tre forhold, der i hvert fald skal indgå i redegørelsen.

For det første skal der oplyses om beskæftigelsesmæssige forhold i de seneste 10 år forud for tiltrædelsen af ministerposten.

For det andet skal det oplyses, hvilke ejerandele i virksomheder, herunder virksomhedens navn og interessernes værdi, ministeren har. Bestemmelsen vil primært omhandle aktier og anparter, men også deltagelse i interessentskaber og lign. vil være omfattet af bestemmelsen.

For det tredje skal det oplyses, om ministeren ejer fast ejendom. Ejendommens værdi og benyttelsesformål skal oplyses. Det er ikke fundet nødvendigt at fastsætte pligt til at oplyse om fast ejendom, der i det væsentligste tjener som bolig eller fritidsbolig for ministeren, bl.a. fordi oplysning om disse forhold normalt vil være offentligheden bekendt i forvejen.

Som anført er opregningen i § 8 a, nr. 1-3, ikke udtømmende, og det er derfor vigtigt, at ministeren ved afgivelsen af redegørelsen hele tiden har formålet med bestemmelsen, nemlig at skabe åbenhed om mulige interessekonflikter, for øje. F.eks. vil det normalt altid være relevant at oplyse, om ministeren har orlov fra nogle af de beskæftigelser, som ministeren har redegjort for i medfør af § 8 a, nr. 1.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de gældende regler i § 8 i lov om vederlag og pension m.v. for ministre og med lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, der indebærer, at ministeren normalt vil være fratrukket eventuelle hverv samt have afviklet eventuelle økonomiske interesser, som må forventes ofte at føre til, at der med rimelighed kan rejses spørgsmål om inhabilitet ved udførelsen af ministerens embedspligt.

Til § 2

Bestemmelsen indebærer, at lovændringen først får virkning for ministre, der udnævnes efter den 1. januar 2005, mens ministre, der er udnævnt inden denne dato, skal opfylde de nugældende regler.